

Aktuální dění

v oblasti sociálních služeb pro osoby s poruchou autistického spektra a osoby trpící Parkinsonovou nemocí

Dostupnost sociálních služeb pro specifické cílové skupiny jako jsou osoby s poruchou autistického spektra (dále jen „PAS“) nebo osoby trpící Parkinsonovou nemocí (dále jen „PN“) je v dnešní době hojně diskutovaným tématem. Nejen z tohoto důvodu se Ministerstvo práce a sociálních věcí touto problematikou již delší dobu aktivně zabývá a snaží se reagovat na věcné připomínky a potřeby zainteresovaných osob z daných cílových skupin.

Jednou z forem podpory, kterou MPSV v této oblasti poskytuje, je metodická podpora krajským úřadům a poskytovatelům sociálních služeb. Nesmíme ale zapomenout, že se jedná o cílové skupiny se specifickými potřebami. Z tohoto důvodu je pro kvalitní a efektivní poskytování sociálních služeb nezbytné připravit nový návrh celkového koncepčního řešení.

Jedním z kroků k tomuto řešení, které MPSV podniká, je v rámci realizace projektu „Rozvoj systému sociálních služeb“ (dále jen „RSSS“) pod registračním číslem CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0003739, podpořený z Operačního programu Zaměstnanost a financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky, jehož součástí je i podpora legislativních a metodických změn v systému sociálních služeb. Cílem je tak vytvořit mechanismus pro zjišťování potřebnosti a odpovídající dostupnosti sociálních služeb pro všechny specifické cílové skupiny, pro které v současné době nejsou dostupné sociální služby, a které by naplňovaly jejich potřeby. Na splnění tohoto cíle nyní v rámci projektu RSSS plně pracuje expertní tým zabývající se specifickými potřebami u osob s PAS a podnikají se formální kroky ke vzniku expertního týmu, který se bude věnovat problematice péče u osob s PN.

OSOBY S PORUCHOU AUTISTICKÉHO SPEKTRA

Pojem autismus zahrnuje klinicky heterogenní spektrum chorob, které se označuje jako poruchy autistického spektra (PAS). V mezinárodní klasifikaci nemocí je autismus řazen mezi pervazivní vývojové poruchy a zahrnuje dětský autismus a atypický autismus. Přičemž každá oso-

ba trpící PAS má specifické potřeby, které je v rámci kvalitní péče třeba uspokojit.

V realizovaném projektu RSSS byl expertním týmem pro cílovou skupinu osob s PAS již vytvořen kompletní návrh materiálně-technického a personálního standardu, který bude mít podobu metodického doporučení pro poskytovatele sociálních služeb a krajské registrátory sociálních služeb, a zároveň se stane možným podkladem pro financování sociálních služeb pro tuto cílovou skupinu. Dále je v této problematice v rámci realizované zakázky pracováno i na vytvoření nástrojů a parametrů dostupnosti vhodných služeb pro cílovou skupinu osob s PAS.

Připravuje se také i shrnující materiál týkající se alternativní a augmentativní komunikace pro osoby s PAS a pro osoby s demencí. Tento materiál by pak měl pomoci s aplikací nástrojů a metod alternativní a augmentativní komunikace do praxe sociálních služeb a do veřejné správy, s cílem podpořit kvalitnější komunikace s a pro osoby s PAS, a tím pomoci lépe naplňovat jejich specifické potřeby. což povede k celkovému zlepšení péče.

OSOBY TRPÍCÍ PARKINSONOVOU NEMOCÍ

Parkinsonova nemoc patří do skupiny neurodegenerativních onemocnění. Příčinou tohoto onemocnění je degenerativní proces postihující především podkorové struktury šedé hmoty mozkové, kde probíhá tvorba dopaminu. V pokročilých stádiích dochází k postupnému zániku nervových buněk i v dalších mozkových jádrech, v šedé kůře mozkové, v míše a periferních nervech. Dochází tak k rozvoji nedostatku řady dalších

neuropřenašečů v mozku, jako jsou serotonin, noradrenalin a acetylcholin, čímž dochází k poruchám funkce u řady mozkových oblastí.

MPSV se snaží stejně jako v případě osob s PAS podnikat kroky k celkovému zlepšení dostupnosti a kvality péče o osoby trpícími PN. Z tohoto důvodu byly v současné době zahájeny kroky ke vzniku expertního týmu, který by měl být zahrnut do projektu Rozvoj systému sociálních služeb, s jedním z cílů vymezit konkrétní potřeby péče, na základě kterých by mohlo dojít k vyjmutí diagnózy Parkinsonovy nemoci ze skupiny „Alzheimerova choroba a jiné typy demence“, protože se ve skutečnosti potřeby osob s PN výrazně liší od potřeb osob trpících Alzheimerovou chorobou nebo od osob s demencí. Na základě stanovených specifických potřeb vznikne materiálně-technický standard a přidružené dokumenty, ze kterých pak budou stanoveny formy a způsoby péče o tuto cílovou skupinu. V souladu se vzniklými podklady by tak mohly začít vznikat sociální služby zaměřené na odbornou péči o osoby trpícími PN.

Je však nutné zdůraznit, že u všech cílových skupin se specifickými potřebami péče je brán ohled na individualitu potřeb. Každý klient / pacient má své jedinečné potřeby a průběh nemoci není u všech osob se stejnou diagnózou totožný. Proto je nezbytné dbát na spolupráci multidisciplinárního týmu, kdy každý člen týmu analyzuje konkrétní potřeby a nastaví vhodný plán pro daného člověka vyžadující specifickou péči. Lékařský tým nastavuje denní program, druh a čas stravování, rehabilitaci, medikaci aj., zatímco sociální pracovník vede edukační a poradenskou činnost a rozvíjí klienta po osobní stránce.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

Individuální projekt Ministerstva práce a sociálních věcí „Rozvoj systému sociálních služeb“, s registračním číslem CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0003739, hrazený z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost